

**Predmet: Ključ - Šljivari**

**Viši sud u Beogradu – Odeljenje za ratne zločine**

**Broj predmeta: K. Po2 4/2016**

**Krivično delo:** ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz čl. 142 st. 1 KZ SRJ u saizvršilaštvu, u vezi sa čl. 22 KZ SRJ

**Okrivljeni:** Milanko Dević

**Tužilaštvo za ratne zločine:** Milan Petrović

**Sudsko veće:** sudija Zorana Trajković, predsednica veća  
sudija Mirjana Ilić, članica veća  
sudija Dejan Terzić, član veća

**Glavni pretres: 21.10.2016.**

**Izveštaj:** Marina Kljaić, posmatrač FHP-a

### **Optužnica**

Optuženi Milanko Dević se tereti da je, kao pripadnik VRS, u drugoj polovini jula 1992. godine zajedno sa ŠB i još jednim NN vojnikom, u uniformi i naoružan automatskom puškom, u mestu Donja Sanica (zaseok Šljivari, opština Ključ, BiH), došao do kuće oštećenog Ismeta Šljivara i izveo ga iz kuće uz pretnju oružjem, nakon čega ga je odveo do mesta zvanog „Božin mlin“ kraj reke Sanice, gde su njih trojica u njega ispucali više metaka i tako ga ubili, a njegovo telo zatim bacili u reku Sanicu.

### **Saslušanje okrivljenog**

Optuženi je u celosti ostao pri odbrani koju je izneo 2012. godine. Objasnio je da je 12. decembra 1991. godine stupio u JNA i bio do 1992. godine u Slavoniji, odakle je upućen u Bosnu, gde je ostao do kraja rata. Njegova jedinica, Samostalna izviđačka četa, nikada nije bila na području Ključa. U periodu od 3. maja pa do kraja avgusta 1992. godine njegova jedinica se nalazila na području Vakufa. Iz jedinice je, počev od septembra 1992. godine, odlazio na odsustvo svaka 3 meseca. Puštali su ih na 5 do 6 dana. U mestu Pištanica, koje je udaljeno od Donje Sanice oko tri kilometra, ima porodičnu kuću u kojoj mu je živela majka. Dolazio je na odsustvo u Pištanicu, i tada je nosio uniformu. Poznaje Fikreta Šljivara još iz školskih dana, ali ne i Ismeta Šljivara.

### **Ispitivanje svedoka/oštećenog Fikreta Šljivara**

Svedok je sin ubijenog Ismeta Šljivara. O kritičnom događaju nema neposrednih saznanja jer je u tom periodu bio na ratištu kao pripadnik Armije BiH, već je o istom saznao iz priče majke Hide i meštana. Majka mu je ispričala da je 21. ili 22. jula 1992. godine bila bolesna, pa ju je suprug Ismet odveo do lekara. Po povratku kući, dok je ležala u krevetu, srpski vojnici su prvo zapucali po prozorima njihove kuće, a zatim su dva vojnika, koje nije prepoznala, ušla u kuću i odvela Ismeta. O događajima nakon izvođenja njegovog oca iz kuće čuo je od meštana Abaza Bašića i Šemse Šljivar, koji su pričali da su videli kako vojnici vode njegovog oca. Oca su povelili u

pravcu mesta koje se zove „Božin mlin“, gde je na mostu optuženi pucao njegovom ocu u leđa. Ovo je u stvari njegovom bratu ispričao Luka Polić. Poznato mu je da je na lokaciji „Božinog mlina“ ubijeno više ljudi. Meštani Fahrudin Delić, Hikmet Šabić i Hase Delić videli su telo njegovog oca u reci Sanici, a to je svedoku lično rekao Fahrudin Delić. Optuženog dobro poznaje, jer su bili u veoma dobrim odnosima pre rata. Sa optuženim je sedeo ispred svoje kuće i zajedno su pili kafu kada bi optuženi dolazio u Donju Sanicu u trgovinu. Telo svedokovog oca do danas nije pronađeno.

### **Ispitivanje svedoka/oštećenog Hikmeta Šljivara**

Svedok je sin ubijenog Ismeta Šljivara. Za vreme trajanja rata u BiH nije znao ništa o svojoj porodici jer je živeo u Sloveniji. Tek kada je njegova majka došla u Sloveniju, ispričala mu je šta se desilo. Rekla mu je da su u njihovu kuću došla dva, njoj nepoznata srpska vojnika koji su odveli njegovog oca Ismeta. U Celju je sreo Luku Polića koji mu je rekao da je njegovog oca ubio optuženi, tako što mu je pucao u leđa, te da je očevo telo odnela voda. O stradanju njegovog oca Luka Polić je čuo od meštana kada je dolazio u selo. Optuženog poznaje jer su zajedno išli u školu, a napominje i da se svi iz tog kraja međusobno poznaju.

### **Ispitivanje svedoka Siniše Obradovića**

Svedok o kritičnom događaju ima neposredna saznanja, obzirom da je u jednom periodu bio osumnjičeni tokom istrage koja se povodom istog događaja vodila u Bosni i Hercegovini. Naime, ovaj svedok je, zajedno sa optuženim i Bogdanom Šobotom, terećen za ubistvo Ismeta Šljivara. Obzirom da nije umešan u predmetni događaj, lično je potražio Šobota i zajedno sa njim otišao u policiju u Sanskom Mostu gde su obojica dali izjave. Tom prilikom je Šobot izjavio da je potpuno siguran da svedok nije umešan u ovaj događaj, pa je protiv njega istraga i obustavljena. Stupio je u kontakt i sa optuženim i dogovorili su se da se nađu i razgovaraju, ali do tog susreta nikada nije došlo. Inače, svedok je za smrt Ismeta Šljivara saznao kada je od sudije Dilparića (sudija za prethodni postupak u Odeljenju za ratne zločine Višeg suda u Beogradu) dobio poziv kao osumnjičeni. Svedok tokom rata nije bio u istoj jedinici sa optuženim, ali su se poznavali iz viđenja obzirom da su iz istog kraja, dok oštećenog nije poznavao. Bogdana Šobota svedok je upoznao tokom rata. Poslednji put ga je video pre oko mesec dana, kada su zajedno putovali za Bihać, gde je išao da svedoči u postupku koji se protiv Šobote vodi za isti zločin. Tom prilikom mu je Šobot ispričao da je bio sa Željkom Šikmanom, optuženim i pokojnim Banjcem kada se to desilo. Šobot je tvrdio da zna ko je ubio Ismeta Šljivara, a na pitanje svedoka da li je optuženi, Šobot je klimnuo glavom.

### **Ispitivanje svedoka Semira Šljivara**

Svedok je u vreme kritičnog događaja živeo u zaseoku Bašići, koji se nalazi u blizini zaseoka Šljivari. Tačno neutvrđenog dana u julu mesecu 1992. godine nalazio se pred svojom kućom zajedno sa majkom Rasemom, kada je video tri srpska vojnika koja su otišla u pravcu zaseoka Šljivari. Nakon petnaestak minuta začuo je rafale iz pravca Šljivara. Ubrzo su se vojnici vratili, i nije mogao da poveruje koga je video i koga vode. Od trojice vojnika prepoznao je optuženog Milanka Devića i Šobota, a za trećeg je kasnije od žena iz sela čuo da je to Siniša Obradović. Vojnici su vodili njegovog strica Ismeta Šljivara. Vodili su strica tako što su držali puške uperene u njega. Stric je pokušavao nešto da mu doda, valjda neki papir, ali mu to vojnici nisu dopustili, rekavši da mu to više neće trebati. Kada su prošli kraj njega, potajno ih je pratio da vidi kuda vode njegovog strica. Pratio ih je do mesta zvanog „Božin mlin“ sve dok nisu zamakli, a dalje nije smeo jer bi ga vojnici primetili. Ubrzo je čuo pucanj iz pravca u kojem su vojnici odveli strica. Optuženog poznaje jer su se družili, bilo je tu kupalište i kafana. Poznavao je i oca

optuženog jer je prolazio kroz njihovo selo Pištanicu kada je išao u druga sela. Isto tako je poznao i Šobota.

Iskazu svedoka prigovorio je optuženi, navodeći da je svedok u vreme kritičnog događaja, odnosno 1992. godine, imao 17 godina, pa je, pre svega, teško za poverovati da poznaje njegovog oca koji je umro 1981. godine. Takođe, optuženi ni njega nije mogao poznavati i družiti se s njim, obzirom da je optuženi otišao da radi u Sloveniju kada je svedok imao 4-5 godina.

Fond za humanitarno pravo